



Staatssecretaris

Deadline:
9 september 2021

Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal
Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Cluster 3

Ontworpen door

nota

(ter beslissing)

*- akkoord
- alleen hele kleine
redactionele opmerkingen*

Nadere memorie van antwoord Reparatiwewet Wvggz
en Wzd

Datum
28 juni 2021

Kenmerk
3222408-1012013-WJZ

Zaaknummer
1012013

Bijlage(n)
2

Paraaf directeur

1 Aanleiding voor deze nota

Op 21 juli heeft de Eerste Kamer het nader voorlopig verslag uitgebracht ten aanzien van het voorstel van wet tot wijziging van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg en de Wet zorg en dwang psychogeriatrische en verstandelijk gehandicapte cliënten teneinde de uitvoering te vereenvoudigen en technische onvolkomenheden en omissies te herstellen¹ (hierna: reparatiwetsvoorstel).

2 Beslispunten, advies en mogelijk alternatief

- Graag uw akkoord als indiener van het wetsvoorstel op de inhoud van de nadere memorie van antwoord en verzending daarvan aan de Eerste Kamer;
- Gaarne daartoe de nadere memorie van antwoord en de aanbiedingsbrief aan de Eerste Kamer te ondertekenen.
- De **deadline** is gesteld op 9 september omdat de Eerste Kamer beantwoording van het nader verslag heeft verzocht op uiterlijk 10 september aanstaande.

De vragen van de Eerste Kamer zien vrijwel volledig op de Wzd. Twee vragen zien op zowel de Wzd als de Wvggz (vertrouwenswerk en klachtopvang). Evenals bij de voorgaande stukken over het reparatiwetsvoorstel heeft u het voortouw in deze wetgevingsprocedure: u dient de nadere memorie van antwoord in mede namens de minister voor Rechtsbescherming. Deze

¹ Kamerstukken I, 2020/21, 35667, B.



afpraak is gemaakt bij de start van het wetgevingstraject en geldt in principe voor het gehele traject.

Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal
Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Cluster 3

3 Samenvatting en conclusies

Leeswijzer:

- **Inbreng EK op hoofdlijnen:** de fracties van CDA en SP en 50-plus hebben inbreng geleverd. De meeste vragen hebben betrekking op de cliëntenvertrouwenspersoon (cvp) (A) naar aanleiding van reacties van drie partijen op de memorie van antwoord van 2 juli 2021. Het gaat om reacties van de cvp-aanbieders, een brief van de landelijke faciliteit cvp (LFCVP) en een brief van de brancheorganisaties. Twee vragen zien op de verschillende functionarissen voor vertrouwenswerk en klachtopvang (B). Eén vraag ziet op aantallen aanbieders van onvrijwillige zorg (C). Er zijn geen inhoudelijke vragen gesteld over onderdelen van het wetsvoorstel zelf.

Kenmerk

3222408-1012013-WJZ

Inbreng EK op hoofdlijnen:

A. De cliëntenvertrouwenspersoon (cvp)

De cvp-aanbieders hebben op 4 juli 2021 een brief gestuurd aan de Eerste Kamer. Tevens heeft de landelijke faciliteit CVP (LFCVP) op 8 juli 2021 en hebben de brancheorganisaties op 9 juli 2021 een brief aan de Eerste Kamer gezonden. De brieven van de cvp-aanbieders en de LFCVP lezen als stevige lobby voor uitbreiding en versterking van de positie van de cvp. In de brief van de brancheorganisaties wordt het standpunt van brancheorganisaties op onder andere locatiebezoeken en het 'Kwaliteitskader cliëntenvertrouwenspersoon Wzd' (hierna: kwaliteitskader cvp) toegelicht. Daarnaast benoemen zij dat er veel verschillende ondersteuningsfuncties zijn. CDA, SP en 50-plus hebben inbreng uit deze brieven overgenomen. De vragen hebben betrekking op het kwaliteitskader cvp en het feit dat dit niet wettelijk geborgd is. In de beantwoording is het belang van een goede rechtsbescherming aangegeven.

Een onderwerp van discussie tussen de partijen die betrokken zijn bij de uitvoering van de Wzd is het afleggen van algemene bezoeken door de cvp op locaties die niet zijn geregistreerd als Wzd-locaties in het locatieregister, omdat de zorgaanbieder geen onvrijwillige zorg verleent of zegt geen onvrijwillige zorg te verlenen. Voor deze taak, die is opgenomen in het kwaliteitskader cvp, is geen wettelijke grondslag. Het kwaliteitskader cvp is destijds niet tot stand gekomen met de brancheorganisaties, en zij hebben zich er ook niet aan gecommitteerd. Over het afleggen van algemene bezoeken door de cvp wordt verschillend gedacht in het veld.

Er vindt mogelijk oneigenlijke vermenging plaats met de toezichthoudende positie van de IGJ als de cvp zich een rol toedicht om bij instellingen te controleren op het al dan niet verlenen van gedwongen zorg. Zo'n rolinvulling door de cvp is onwenselijk. VWS voert op dit moment gesprekken met de LFCVP, cvp-aanbieders, cliëntenorganisaties en brancheorganisaties ActiZ en VGN, met als doel dat partijen werkafspraken maken over de uitvoering van de taak van de cvp.

B. samenloop verschillende functionarissen

Eind 2020 heeft de IGJ een rapportage opgeleverd waarin wordt gesteld dat het bestaan van verschillende vertrouwenspersonen (Wzd, Wvggz, Jeugdwet) en de klachtenfunctionaris (Wkkgz) zorgen voor verwarring bij cliënten. Er zal



een traject starten (met instemming, zie nota "Ontwikkeltraject vertrouwenswerk en klachtenopvang Wzd Wvggz Jeugdwet Wkkgz" zaaknummer 3248255-1014589-LZ) waarin een verkenning zal plaatsvinden met veldpartijen over de rol van deze functionarissen. Het doel van dit traject is om duidelijkheid en toegankelijkheid rondom vertrouwenswerk te bieden. Hierover wordt een toezegging gedaan aan de Kamers (zie ook onder 10. Toezeggingen).

Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal
Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Cluster 3

Kenmerk
3222408-1012013-WJZ

C. Aantal aanbieders van onvrijwillige zorg

Een zorgaanbieder die vanaf 1 januari 2020 gedwongen zorg verleent onder de Wzd of Wvggz dient de locaties waar die gedwongen zorg plaatsvindt of kan plaatsvinden te registreren in het openbaar locatieregister. De vraag en beantwoording richten zich op de aanbieders van onvrijwillige (Wzd) zorg.

4 Draagvlak politiek

Ook de Tweede Kamer heeft aandacht voor de rol van de cvp. Er is tijdens de behandeling van het reparatiewetsvoorstel in de Tweede Kamer gesproken over het vermeende tekort aan cvp'en, de onbekendheid met de functie en de onduidelijke richtlijnen en verschillen per instelling. Tijdens deze behandeling is een amendement aangenomen (Westerveld/Pouw-Verweij²) dat de zorgaanbieder verplicht om de cliënt en de vertegenwoordiger te informeren over de cvp. Deze verplichting geldt al op grond van de huidige wettekst, maar wordt met het aangenomen amendement geëxpliciteerd. Daarnaast is er een motie aangenomen (Kwint/Westerveld³) waarin de regering wordt verzocht om de richtlijnen en taken van de inzet van de cvp te verduidelijken en bij de evaluatie wettelijk te implementeren.

5 Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

VWS heeft op reguliere basis contact met de LFCVP, cvp-aanbieders, ActiZ en VGN over de toegang tot een cvp. Deze gesprekken verlopen over het algemeen constructief en zijn onderdeel van de Wzd-implementatieagenda voor 2021 en verder.

Recent vonden met de cvp-aanbieders en de LFCVP echter ook lastige gesprekken plaats. Dit was enerzijds gevolg van de opvatting van cvp-aanbieders dat het budget voor cvp's ontoereikend is. Cvp-aanbieders beschouwen hun kwaliteitskader als maatgevend en verlangen dat de werkwijze zoals daarin staat beschreven ook budgettair wordt gefaciliteerd. Het kader bevat echter keuzes die niet rechtstreeks op de wet terug te voeren zijn.

Anderzijds was dit het gevolg van een onlangs aan VWS/LZ opgeleverd rapport van Xpertiseczorg, waarin onder andere wordt geadviseerd over de positie van de LFCVP. Dat rapport zet vraagtekens bij de toekomstige rol van de LFCVP en pleit voor een prominentere rol van de beroepsorganisatie BeVeZo. VWS/LZ heeft laten weten zich te beraden op de follow up n.a.v. het rapport, maar de denklijn wel te begrijpen. Daarbij zal LZ zorgvuldigheid laten prevaleren boven snelheid. Bovendien zal LZ partijen betrekken bij de vervolgstappen. Bij dit alles geldt dat de waarde en de rol van de cvp's op geen enkele wijze ter discussie staat. Overigens staat deze discussie los van de inhoud van het onderhavige wetsvoorstel.

² Kamerstukken II, 2020/21, 35667, nr. 34.

³ Kamerstukken II, 2021/21, 35667, nr. 32.



6 Financiële en personele gevolgen
N.v.t.

7 Juridische aspecten haalbaarheid

Deze nadere memorie van antwoord is juridisch haalbaar.

8 Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

De bijgevoegde nadere memorie van antwoord is tot stand gekomen i.s.m. LZ en CZ, en afgestemd met PZO, Jeugd en de IGJ. De nota ter beslissing is tot stand gekomen i.s.m. LZ en CZ.

9 Gevolgen administratieve lasten

Het reparatiewetsvoorstel leidt op punten tot een reductie van de regeldruk en een verbeterde uitvoering van beide wetten.

10 Toezeggingen

Er wordt in de nadere memorie van toelichting een toezegging gedaan om de beide Kamers te informeren over de uitkomsten van het traject waarin wordt gekeken naar de rol van de verschillende functionarissen (vertrouwenspersonen en klachtenfunctionaris) op basis van de Jeugdwet, Wzd, Wvvgz, Wkkgz.

11 Fraudetoets

N.v.t.

12 Informatie die niet openbaar wordt gemaakt

[Redacted]

[Redacted]

Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal
Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Cluster 3

Kenmerk

3222408-1012013-WJZ